

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2006. gada 14. septembrī*

Lieta C-228/05

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Commissione tributaria di primo grado di Trento* (Itālija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2005. gada 21. martā un kas Tiesā registrēts 2005. gada 24. maijā, tiesvedībā

Stradasfalti Srl

pret

Agenzia delle Entrate — Ufficio di Trento.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ross [*A. Rosas*], tiesneši J. Malenovskis [*J. Malenovský*], Ž. P. Puisošē [*J.-P. Puissochet*] (referents), E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*] un U. Lehmušs [*U. Lohmus*],

* Tiesvedības valoda — itāļu.

ģenerālvokāte E. Šarpstone [*E. Sharpston*],
sekretāre M. Fereira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2006. gada 6. aprīli,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Stradasfalti Srl* vārdā — B. Santakroče [*B. Santacroce*], *avvocato*,
- Itālijas valdības vārdā — I. M. Bragulja [*I. M. Braguglia*], pārstāvis, kam palīdz Dž. de Bellis [*G. De Bellis*], *avvocato dello Stato*,
- Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — A. Aresu [*A. Aresu*] un M. Afonso [*M. Afonso*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus tiesas sēdē 2006. gada 22. jūnijā,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

¹ Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz to, kā interpretēt 17. panta 7. punktu Padomes 1977. gada 17. maija Sestajā direktīvā 77/388/EEK par to, kā

saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem — Kopēja pievienotās vērtības nodokļu sistēma: vienota aprēķinu bāze (OV L 145, 1. lpp.; turpmāk tekstā — “Sestā direktīva”).

- 2 Šis lūgums ir izteikts prāvā starp sabiedrību ar ierobežotu atbildību *Stradasfalti Srl* (turpmāk tekstā — “*Stradasfalti*”) un *Agenzia delle Entrate — Ufficio di Trento* [Itālijas Valsts ieņēmumu dienesta Trento birojs] par pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk tekstā — “PVN”) atmaksu, ko *Stradasfalti*, iespējams, nepamatoti samaksājusi laikā no 2000. līdz 2004. gadam par tūrisma transportlīdzekļu pirkumu, izmantošanu un apkopi, kas neietilpst šīs sabiedrības uzņēmējdarbībā.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

- 3 Sestās direktīvas 17. panta — kura nosaukums ir “Atskaitīšanas tiesību izcelsme un darbības joma” — 2. punkta a) apakšpunktā ir paredzēts, ka tad, “ja preces un pakalpojumus nodokļa maksātājs izmanto ar nodokli apliekamiem darījumiem, viņam ir tiesības atskaitīt no nodokļa, kurš viņam jāmaksā [..], pievienotās vērtības nodokli, kas maksājams vai samaksāts par precēm vai pakalpojumiem, kurus viņam jau piegādājis vai sniedzis vai vēl piegādās vai sniegs cits nodokļa maksātājs”.
- 4 Sestās direktīvas 17. panta 6. punktā ir paredzēts:

“Ne ilgāk kā četrus gadus no šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas Padome pēc Komisijas priekšlikum[a] vienprātīgi lemj, uz kuriem izdevumiem neattiecas

pievienotās vērtības nodokļa atskaitīšana. Pievienotās vērtības nodoklis nekādā gadījumā nav atskaitāms par izdevumiem, kas nav stingri saistīti ar uzņēmējdarbību, piemēram, luksusa, izpriecu un izklaides izdevumiem.

Līdz brīdim, kad iepriekšminētās normas stājas spēkā, dalībvalstis var saglabāt visus izņēmumus, kas paredzēti šo valstu likumos laikā, kad šī direktīva stājas spēkā.”

- 5 Sestās direktīvas 17. panta 7. punkts ir šāds:

“Ievērojot 29. pantā paredzēto konsultāciju kārtību, katra dalībvalsts var ciklisku saimniecisku iemeslu dēļ pilnīgi vai daļēji izslēgt no atskaitīšanas sistēmas dažus ražošanas līdzekļus vai citas preces. Lai saglabātu vienādus konkurences apstākļus, dalībvalstis tā vietā, lai atteiktu atskaitīšanu, var uzlikt nodokli paša nodokļa maksātāja ražotajām precēm vai precēm, kuras tas iepircis valsts iekšienē vai ievēdis, tādā veidā, lai nodoklis nepārsniegtu pievienotās vērtības nodokli, kas būtu uzlikts līdzīgu preču iegādei.”

- 6 Sestās direktīvas 29. panta 1. un 2. punktā ir noteikts:

“1. Ar šo ir izveidota Padomdevēja komiteja pievienotās vērtības nodokļa jautājumos [turpmāk tekstā — “PVN komiteja”], šeit turpmāk “Komiteja”.

2. Komiteja sastāv no dalībvalstu un Komisijas pārstāvjiem.

Komitejas priekšsēdētājs ir Komisijas pārstāvis.

Sekretāra [sekretariāta] pakalpojumus Komitejai nodrošina Komisija.”

Valsts tiesiskais regulējums

- 7 Atbilstošais valsts tiesiskais regulējums ir ietverts Valsts prezidenta 1972. gada 26. oktobra Dekrēta Nr. 633 (1972. gada 11. novembra *GURI* Nr. 292 kārtējais pielikums) 19.a panta — kura nosaukums ir “Atskaitījuma par atsevišķām precēm un pakalpojumiem izslēgšana vai samazinājums” — 1. punktā, redakcijā, kas izriet no 3. panta 1997. gada 2. septembra likumdošanas dekrētā Nr. 313 (1997. gada 27. decembra *GURI* Nr. 219 kārtējais pielikums).
- 8 Minētajā 19.a panta 1. punktā ir noteikts:

“Atkāpjoties no 19. panta noteikumiem:

[..]

- c) nodoklis, kas attiecināms uz tādu mopēdu, motociklu un vieglo automašīnu un citu mehānisko transportlīdzekļu, kuri paredzēti 1992. gada 30. aprīļa likumdošanas dekrēta Nr. 285 54. panta a) un c) punktā, kuri nav iekļauti tā pielikumā pievienotajā B tabulā un kuri nav paredzēti sabiedriskai izmantošanai,

kas neietilpst uzņēmuma uzņēmējdarbībā, un to attiecīgo sastāvdaļu un rezerves daļu pirkumu vai ievēšanu, kā arī uz 16. panta 3. punktā paredzēto pakalpojumu sniegšanu un pakalpojumiem, kas saistīti ar minēto preču izmantošanu, apkopi un remontu, nedod atskaitīšanas tiesības, izņemot, ja tas attiecas uz aģentiem vai tirdzniecības pārstāvjiem;

d) nodoklis, kas attiecināms uz vieglajām automašīnām un citiem mehāniskajiem transportlīdzekļiem, gaisa kuģiem, kuģiem, to skaitā izprieču kuģiem paredzētas degvielas un smērvielu pirkumu vai ievēšanu, dod atskaitīšanas tiesības, ja nodoklis, kas piemērojams par attiecīgo vieglo automašīnu, citu transportlīdzekļu, gaisa kuģu un kuģu pirkumu, ievēšanu vai ieguvu, slēdzot izpirkuma nomas (lizinga), nomas un tamlīdzīgus līgumus, dod atskaitīšanas tiesības.”

9 Saskaņā ar 1999. gada 23. decembra likuma Nr. 488 (1999. gada 27. decembra *GURI* Nr. 302 kārtējais pielikums) 7. panta 3. punktu šīs normas iedarbība beidzās 2000. gada 31. decembrī.

10 Pēc tam minētās normas iedarbība tika pagarināta un tās piemērošanas joma grozīta ar 2000. gada 23. decembra likuma Nr. 388 (2000. gada 29. decembra *GURI* Nr. 302 kārtējais pielikums) 30. panta 4. punktu, kurš paredz:

“Iespējas neesamību atskaitīt pievienotās vērtības nodokli, kas attiecināms uz darījumiem, kuri saistīti ar mopēdu, motociklu, vieglo automašīnu un citu mehānisko transportlīdzekļu, kas paredzēti Valsts prezidenta 1972. gada 26. oktobra Dekrēta Nr. 633 19.a.1. panta 1. punkta c) apakšpunktā, kura ar 1999. gada 23. decembra likuma Nr. 488 7. panta 3. punktu pēdējoreiz ir pagarināta līdz 2000. gada 31. decembrim, no jauna pagarina līdz 2001. gada 31. decembrim; taču attiecībā uz minēto transportlīdzekļu pirkumu, ievēšanu un ieguvu, slēdzot izpirkuma nomas (lizinga), nomas un tamlīdzīgus līgumus, atskaitīšanas iespējas

neesamība ir samazināta par 90 % un attiecībā uz transportlīdzekļiem, kuri aprīkoti ar motoriem, kas nav iekšdedzes dzinēji, — par 50 % no attiecīgās summas.”

- 11 Šis teksts palika spēkā pēc jaunas ikgadējās pagarināšanas. Laiks, kad tas zaudē spēku, tika grozīts attiecīgi ar 2001. gada 28. decembra likuma Nr. 448 9. panta 4. punktu, pēc tam — ar 2002. gada 27. decembra likuma Nr. 289 2. panta 13. punktu, ar 2003. gada 24. decembra likuma Nr. 350 2. panta 17. punktu un, visbeidzot — ar 2004. gada 30. decembra likuma Nr. 311 1. panta 503. punktu, ar kuru tā iedarbība tika pagarināta līdz 2005. gada 31. decembrim.

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

- 12 *Stradasfalti* ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību, kas darbojas saskaņā ar Itālijas tiesībām un kuras juridiskā adrese atrodas Trento provincē [*provincia di Trento*]; tā darbojas ceļubūves nozarē.
- 13 Tai pieder uzņēmuma automašīnas, kas nav saistītas ar tās uzņēmējdarbību un par kuru pirkumu, izmantošanu, apkopi un apgādi ar degvielu nav bijusi iespēja atskaitīt PVN, kas attiecas uz šiem transportlīdzekļiem, kā ir paredzēts Itālijas tiesību aktos.
- 14 Uzskatot, ka šie tiesību akti nav saderīgi ar Sestās direktīvas normām par iespēju atskaitīt PVN, *Stradasfalti* 2004. gada 7. jūlijā lūdza *Agenzia delle Entrate — Ufficio di Trento* atmaksāt apmēram EUR 31 340, atlīdzinot PVN, kas laikā no 2000. līdz 2004. gadam nepamatoti samaksāts par uzņēmuma automašīnu pirkumu, izmantošanu, apkopi un apgādi ar degvielu.

15 Šis lūgums tika noraidīts ar vairākiem lēmumiem, ko *Agenzia delle Entrate — Ufficio di Trento* pieņēma 2004. gada 15. jūlijā.

16 2004. gada 22. novembrī *Stradasfalti* vērsās *Commissione tributaria di primo grado di Trento* [Trento Pirmās instances tiesas nodokļu palāta], lai panāktu šo lēmumu atcelšanu un tā PVN atmaksāšanu, kas samaksāts attiecīgajos laika posmos.

17 Šajos apstākļos *Commissione tributaria di primo grado di Trento* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1. Vai 17. panta 7. punkta pirmais teikums [...] Sestajā direktīvā [...], ievērojot šī paša panta 2. punktu, ir interpretējams tādējādi, ka:

- a) minētais pants nepieļauj, ka dalībvalsts paziņojums par tādas valsts tiesību normas pieņemšanu kā Valsts prezidenta dekrēta Nr. 633/72 šobrīd spēkā esošā 19.a panta 1. punkta c) un d) apakšpunkts, kura iedarbība vēlāk pagarināta, kas ierobežo PVN atskaitīšanas tiesības attiecībā uz preču izmantošanu un apkopi atbilstoši 17. panta 2. punktam, tiek uzskatīts par

“apspriešanos ar PVN komiteju”, ko paredz šīs direktīvas 29. pants, ja PVN komiteja ir tikai pieņēmusi zināšanai, ka šāda norma ir pieņemta;

b) šis pats pants nepieļauj arī, ka ikviens ierobežojums PVN atskaitīšanas tiesībām saistībā ar a) punktā minēto preču pirkumu, izmantošanu un apkopi, kas pieņemts pirms apspriešanās ar PVN komiteju un ir saglabāts spēkā, pamatojoties uz vairākiem tiesību aktiem, ar kuriem pagarināta tā darbība un kuri secīgi pieņemti vairāk nekā 25 gadu garumā, tiek uzskatīts par pasākumu, kas ietilpst tās piemērošanas jomā;

c) ja atbilde uz pirmā jautājuma b) punktu ir apstiprinoša, — vai Tiesa varētu norādīt kritērijus, kas ļautu noteikt iespējamo maksimālo laika posmu, kādā var šādi Sestās direktīvas 17. panta 7. punktā minēto ciklisko saimniecisko iemeslu dēļ pagarināt spēkā esamību; vai arī — vai Tiesa varētu precizēt, vai tas, ka netiek ievērots atkāpju pagaidu raksturs (tās laika gaitā tiek pagarinātas), piešķir nodokļa maksātājam atskaitīšanas tiesības?

2. Ja nav izpildīti iepriekš minētajai 17. panta 7. punktā paredzētajai procedūrai izvirzītie nosacījumi, — vai Sestās direktīvas 17. panta 2. punkts ir interpretējams tādējādi, ka tas nepieļauj valsts tiesību aktu, ko dalībvalsts pieņēmusi, vai administratīvu praksi, ko tā veikusi pēc Sestās direktīvas stāšanās spēkā (Itālijā — 1979. gada 1. janvārī), kas objektīvi un bez termiņa ierobežojumiem var ierobežot PVN atskaitījumu attiecībā uz atsevišķu mehānisko transportlīdzekļu iegādi, izmantošanu un apkopi?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmā jautājuma a) punktu

- ¹⁸ Pirmā jautājuma a) punktā iesniedzējtiesa jautā, vai Sestās direktīvas 17. panta 7. punkta pirmais teikums ir interpretējams tādējādi, ka tas nepieļauj, ka dalībvalsts paziņojums par tādas valsts tiesību normas pieņemšanu, kas ierobežo PVN atskaitīšanas tiesības attiecībā uz preču izmantošanu un apkopi atbilstoši 17. panta 2. punktam, tiek uzskatīts par “apspriešanos ar PVN komiteju”, kas paredzēta šīs direktīvas 29. pantā, ja PVN komiteja ir tikai pieņēmusi šo paziņojumu zināšanai.

Tiesai iesniegtie apsvērumi

- ¹⁹ Komisija apgalvo, ka apspriešanās ar PVN komiteju, kas paredzēta Sestās direktīvas 29. pantā, ir būtisks procesuāls nosacījums ciklisko saimniecisko atkāpju no PVN piemērošanai. Vēršanās šajā komitejā mērķis ir nodrošināt dalībvalstu pārstāvjiem un Komisijai iespēju kopīgi pārbaudīt valsts tiesību aktus, kuros ir paredzētas atkāpes no PVN atskaitīšanas noteikuma. Šajā sakarā vienkāršu tāda valsts tiesību akta paziņošanu PVN komitejai, kas ir pieņemts vai kurš drīzumā tiks pieņemts, nevar uzskatīt par pietiekamu apspriešanos, tāpat kā par tādu nevar uzskatīt to, ka šī komiteja ir pieņēmusi zināšanai tai paziņotu valsts tiesību aktu.

- 20 Šādu Sestās direktīvas 29. panta interpretāciju apstiprina šīs direktīvas 17. panta 7. punkta formulējums dažādās valodu versijās. Turklāt 2002. gada 8. janvāra spriedumā lietā *C-409/99 Metropol un Stadler (Recueil, I-81. lpp.)* Tiesa jau ir atzinusi, ka apspriešanās ar PVN komiteju ir priekšnoteikums jebkādu pasākumu ieviešanai, kas pamatoti ar minēto 17. panta 7. punktu.
- 21 Attiecībā uz pasākumu, par ko ir pamata prāva, Itālijas valdība vērsās PVN komitejā 1980. gadā un minētajā gadā notikušajā šīs iestādes sanāksmē ar pārstāvja starpniecību precizēja pasākuma saturu un piemērošanas jomu. Tādu pašu procedūru tā, secīgi grozot šo pasākumu, ievēroja, apspriežoties ar minēto komiteju 1990., 1995., 1996., 1999. un 2000. gadā.
- 22 Komisija atzīst, ka apspriešanās ar PVN komiteju notika pēc tam, kad pasākums, ar ko nosaka atkāpes, bija stājies spēkā, un ka var rasties jautājums, vai Sestās direktīvas 17. panta 7. punktā ir prasīts, lai šī apspriešanās notiktu pirms stāšanās spēkā. Tomēr procedūrā, kādu šajā gadījumā izmantoja Itālijas iestādes, šķiet, bija ievērotas PVN komitejas izņēmuma tiesības, un tā atbilda praksei, ko veikušas pārējās dalībvalstis. Tādējādi Komisija šī jautājuma risināšanā paļaujas uz Tiesu.
- 23 Itālijas valdība savukārt apgalvo, ka ar šajā gadījumā ievēroto procedūru nav pārkāpts pienākums apspriesties ar PVN komiteju. Tajā ir iesniegts skaidrs minētās

valdības lūgums, pamatojoties uz kuru Komisijas dienesti varēja izstrādāt darba dokumentu, pirms šajā komitejā tika iesniegta lieta. Iesniedzējtiesas tiesnesis par “vienkāršu pieņemšanu zināšanai” patiesībā sauc PVN komitejas lēmumu izbeigt Sestās direktīvas 17. panta 7. punktā paredzēto apspriešanās procedūru.

24 Katrā ziņā, pat pieņemot, ka šī procedūra netika ievērota burtiski, Itālijas valdība apgalvo, ka Sestās direktīvas 17. panta 7. punkts nav pārkāpts.

25 *Stradasfalti* vispirms norāda, ka 19.a panta 1. punkta c) un d) apakšpunkts Valsts prezidenta 1972. gada 26. oktobra Dekrētā Nr. 633 ar grozījumiem nav saderīgs ar Sestās direktīvas normām, jo ar šo dekrētu ieviestā atkāpe no atskaitīšanas tiesībām neietilpst nevienā no šajā direktīvā paredzētajām likumīgo atkāpju kategorijām. Attiecīgais pasākums ir pretrunā ar šīs direktīvas 17. panta 7. punktu tāpēc, ka Itālijas valdība nav iepriekš apspriedusies ar PVN komiteju, jo cikliski saimnieciski iemesli, kas var būt vienīgais pamatojums atkāpei no tiesībām atskaitīt PVN, nekad nav pastāvējuši un tāpēc ka attiecīgais pasākums, kurš it nemaz nav pagaidu pasākums, tiek strukturāli piemērots jau vairāk nekā 25 gadus.

26 Saistībā ar pirmā jautājuma a) punktu *Stradasfalti* apgalvo, ka Kapienu tiesiskajā regulējumā ir prasīta faktiskā apspriešanās PVN komitejā; tikai tādā veidā var kontrolēt, kā dalībvalstis izmanto atkāpšanās iespēju, kas dota Sestās direktīvas 17. panta 7. punktā. Tādējādi šī norma liedz ieviest atkāpi no tiesībām atskaitīt PVN, vienkārši iepriekš paziņojot dalībvalsts tiesību normu vai vienkārši iepriekš paziņojot par dalībvalsts nodomu pieņemt šādu tiesību normu, kā rezultātā PVN komiteja tikai pieņem šo nodomu zināšanai.

Tiesas vērtējums

- 27 Sestās direktīvas 17. panta 7. punkts paredz vienu no minētajā direktīvā ietvertajām procedūrām, saskaņā ar kurām tiek atļauti pasākumi, ar ko nosaka atkāpes, atzīstot dalībvalstīm iespēju, "ievērojot 29. pantā paredzēto konsultāciju kārtību", neattiecināt uz precēm atskaitīšanas sistēmu.
- 28 Šī apspriešanās ļauj Komisijai un pārējām dalībvalstīm kontrolēt, kā dalībvalsts izmanto iespēju atkāpties no vispārējās PVN atskaitīšanas sistēmas, it īpaši pārbaudot, vai attiecīgais valsts pasākums atbilst nosacījumam, ka tam jābūt pieņemtam ciklisku saimniecisku iemeslu dēļ.
- 29 Tādējādi Sestās direktīvas 17. panta 7. punkts paredz procesuālu pienākumu, kas dalībvalstīm ir jāizpilda, lai tās varētu balstīties uz tajā paredzēto noteikumu par atkāpēm. Apspriešanās ar PVN komiteju ir priekšnoteikums jebkura ar šo normu pamatota pasākuma ieviešanai (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Metropol* un *Stadler*, 61.–63. punkts).
- 30 Pienākumam apspriesties ar PVN komiteju nebūtu jēgas, ja dalībvalstis tikai paziņotu šai komitejai to valsts pasākumu, ar ko nosaka atkāpes un kuru tās plāno ieviest, šajā paziņojumā nesniedzot ne mazākos paskaidrojumus par pasākuma raksturu un piemērošanas jomu. PVN komitejai ir jāspēj efektīvi lemt par tai iesniegto pasākumu. Tātad Sestās direktīvas 17. panta 7. punktā paredzētais procesuālais pienākums nozīmē, ka dalībvalstis informē šo komiteju par to, ka tās plāno ieviest pasākumu, ar ko nosaka atkāpes, un ka tās sniedz komitejai pietiekamu informāciju, lai tā varētu pārbaudīt šo pasākumu, pilnībā pārzinot faktus.

- 31 Toties Sestās direktīvas 17. panta 7. punktā nav paredzēti nekādi pienākumi attiecībā uz rezultātu, kas jāasniedz, apspriežoties ar PVN komiteju, un it īpaši tajā šai komitejai nav prasīts atbalstīt vai noraidīt valsts pasākumu, ar ko nosaka atkāpes. Tātad nekas neliedz PVN komitejai vienīgi pieņemt zināšanai tai paziņoto valsts pasākumu, ar ko nosaka atkāpes.
- 32 Tāpēc uz pirmā jautājuma a) punktu ir jāatbild tādējādi, ka Sestās direktīvas 17. panta 7. punkta pirmais teikums liek dalībvalstīm, izpildot šīs direktīvas 29. pantā paredzēto procesuālo apspriešanās pienākumu, informēt PVN komiteju par to, ka tās plāno ieviest valsts pasākumu, kurā noteiktas atkāpes no vispārējās PVN atskaitīšanas sistēmas, un sniegt šai komitejai pietiekamu informāciju, lai tā varētu pārbaudīt pasākumu, pilnībā pārzinot faktus.

Par pirmā jautājuma b) punktu un c) punkta pirmo daļu

- 33 Pirmā jautājuma b) punktā un c) punkta pirmajā daļā iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Sestās direktīvas 17. panta 7. punkta pirmais teikums ir interpretējams tādējādi, ka tas ļauj dalībvalstij uz šīs direktīvas 17. panta 2. punktā paredzētajām precēm neattiecināt PVN atskaitīšanas sistēmu:

— iepriekš neapspriežoties ar PVN komiteju, un

— bez termiņa ierobežojumiem.

Tiesai iesniegtie apsvērumi

- 34 Komisija atgādina, ka normas, kurās paredzētas atkāpes no atskaitīšanas tiesību principa, ir jāinterpretē šauri (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Metropol* un *Stadler*, 59. punkts). Tiesa jau ir nospriedusi, ka to pasākumu piemērošanai, kas paredzēti Sestās direktīvas 17. panta 7. punktā, kurā ir atļauts “ciklisku saimniecisku iemeslu dēļ” ieviest izņēmumus no noteikuma par atskaitīšanas iespēju, ir jābūt ierobežotai laikā un ka šiem pasākumiem pēc būtības nedrīkst būt strukturāls raksturs (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Metropol* un *Stadler*, 69. punkts).
- 35 Šajā sakarā pasākums, par ko ir pamata lieta, Itālijas tiesību aktos kā pastāvīgs pasākums tika ietverts 1979. gadā. Tikai kopš 1980. gada tā piemērošana tika ierobežota laikā; taču kopš tā laika šis ierobežojums tiek secīgi pagarināts. Pasākums, šķiet, ir ieviests, lai novērstu krāpšanu un izvairīšanos no nodokļu nomaksas; uz šiem mērķiem attiecas Sestās direktīvas 27. pantā paredzētā procedūra un īpašie nosacījumi.
- 36 PVN komiteja turklāt jau kopš 1980. gada vienmēr ir norādījusi Itālijas valdībai, ka attiecīgo atkāpi nevar pamatot ar Sestās direktīvas 17. panta 7. punktu. Samierinošāka nostāja, ko šī komiteja ieņēma 1999. un 2000. gada sanāksmēs, ir izskaidrojama ar saistībām, ko uzņēmās Itālijas iestādes — ko tās gan neizpildīja —, pārskatīt pasākumu līdz 2001. gada 1. janvārim un ar perspektīvām, kas toreiz radās saskaņā ar Komisijas projektu grozījumiem Sestajā direktīvā attiecībā uz tiesībām atskaitīt PVN.

- 37 Šajos apstākļos Komisija uzskata, ka atkāpe, par ko ir pamata lieta, nav saderīga ar Sestās direktīvas 17. panta 7. punktu.
- 38 Itālijas valdība apgalvo, ka pirmā jautājuma b) punkts nav atbilstošs un tāpēc tas nav pieņemams.
- 39 Pamata prāva attiecas tikai uz PVN, kas samaksāts laikā no 2000. līdz 2004. gadam. Pirms lūgumiem apspriesties ar šo komiteju 1999. un 2000. gadā tika ieviests valsts pasākums, ar kuru noteica [termiņa] pagarinājumu. Šajos apstākļos Tiesai iesniegtais jautājums neattiecas uz tiesisko regulējumu, kas piemērojams pamata prāvai, un tādējādi nav pieņemams (kā jaunāko skat. 2005. gada 30. jūnija spriedumu lietā C-165/03 *Längst*, Krājums, I-5637. lpp.). Katrā ziņā Tiesa ir atzinusi, ka Sestās direktīvas 27. pants nerada šķēršļus tam, ka Padomes lēmums atļaut dalībvalstij ieviest īpašus pasākumus, ar ko nosaka atkāpes no minētās direktīvas, tiek pieņemts vēlāk (skat. 2004. gada 29. aprīļa spriedumu lietā C-17/01 *Sudholz*, *Recueil*, I-4243. lpp., 23. punkts). Tam pašam noteikumam vajadzētu attiekties arī uz Sestās direktīvas 17. panta 7. punktā paredzēto apspriešanos ar PVN komiteju.
- 40 Pirmā jautājuma c) punkta pirmā daļa ir tīri hipotētiska, tāpēc arī tā nav pieņemama.
- 41 *Stradasfalti* uzskata, ka uz pirmā jautājuma b) punktu ir jāatbild, ka Sestās direktīvas 17. panta 7. punkts liedz atkāpi no iespējas atskaitīt PVN ieviest pirms apspriešanās ar PVN komiteju, jo Kopienas tiesiskajā regulējumā ir noteikti prasīts iepriekš apspriesties ar šo komiteju.

- 42 Šīs direktīvas 17. panta 7. punktā ir izvirzīta arī prasība, ka šai atkāpei jā saglabā pagaidu raksturs, un — kā Tiesa ir atzinusi — tai ir jāatbilst cikliskajiem saimnieciskajiem iemesliem. Tādējādi šis pants nepieļauj, ka attiecīgā atkāpe, secīgi to pagarinot, tiek saglabāta jau vairāk nekā 25 gadus.
- 43 Attiecībā uz pirmā jautājuma c) punktu *Stradasfalti* apgalvo, ka Tiesa iepriekš minētajā spriedumā lietā *Metropol* un *Stadler* jau ir atzinusi, ka 17. panta 7. punkts ļauj dalībvalstij atkāpties no Kopienų PVN atskaitīšanas sistēmas tikai uz “noteiktu laiku”. Turklāt ģenerālvokāts Hēlhuds [*Geelhoed*] secinājumos šajā lietā īstermiņa ekonomikas politiku ir definējis kā politiku, ar kuru mēģina “īslaicīgi” un “laika posmā no viena līdz diviem gadiem” ietekmēt valsts makroekonomiskos rādītājus. Atkāpe, kas saglabāta ilgāk nekā 25 gadus, ir pilnīgā pretrunā ar Sestās direktīvas 17. panta 7. punktu.

Tiesas vērtējums

— Par jautājumu pieņemamību

- 44 EKL 234. pantā paredzētā procedūra ir tāds sadarbības starp Tiesu un valsts tiesām instruments, ar kura palīdzību pirmā minētā sniedz pēdējām Kopienų tiesību interpretāciju, kas tām ir nepieciešama, lai atrisinātu iesniegtās lietas (skat. it īpaši 2004. gada 5. februāra spriedumu lietā *C-380/01 Schneider, Recueil*, I-1389. lpp., 20. punkts).
- 45 Šajā sadarbībā tikai valsts tiesa, kura izskata strīdu un ir atbildīga par pieņemamo tiesas lēmumu, ņemot vērā lietas īpatnības, novērtē gan prejudiciāla nolēmuma

vajadzību, lai tā varētu pieņemt lietā nolēmumu, gan jautājumu, ko tā uzdod Tiesai, atbilstību. Tādējādi, ja valsts tiesas uzdotie jautājumi skar Kopienu tiesību interpretāciju, tad Tiesai principā ir pienākums pieņemt nolēmumu (iepriekš minētais spriedums lietā *Schneider*, 21. punkts).

46 Tomēr Tiesa ir atzinusi arī, ka ārkārtas gadījumos tā var izvērtēt apstākļus, kādos valsts tiesa ir uzdevusi jautājumu, lai noskaidrotu, vai tai ir pienācīga kompetence. Atteikties lemt par valsts tiesas uzdoto prejudiciālo jautājumu var tikai tad, ja ir acīmredzams, ka Kopienu tiesību interpretācijai, ko lūgusi valsts tiesa, nav nekāda sakara ar pamata prāvas faktiem vai tās priekšmetu, ja problēmai ir hipotētisks raksturs vai arī ja Tiesai nav zināmi faktiskie un tiesību apstākļi, kas vajadzīgi, lai sniegtu lietderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (iepriekš minētais spriedums lietā *Schneider*, 22. punkts).

47 Sadarbības gars, kam jāvalda prejudiciāla nolēmuma tiesvedībā, paredz, ka valsts tiesa ievēro Tiesai uzticēto uzdevumu palīdzēt tiesas spriešanā dalībvalstis un nesniegt konsultatīvus atzinumus par vispārīgiem vai hipotētiskiem jautājumiem (iepriekš minētais spriedums lietā *Schneider*, 23. punkts).

48 Šajā gadījumā no Tiesai sniegtajiem apsvērumiem izriet, ka, ja pamata prāva attiecas tikai uz PVN, kas samaksāts laikā no 2000. līdz 2004. gadam — gados, par kuriem, kā norāda Itālijas valdība, lūgumi apspriesties ar PVN komiteju ir iesniegti, pirms tika ieviests valsts pasākums, ar kuru noteica [termina] pagarinājumu, tad šis pasākums patiesībā stājās spēkā pirms šī laika posma un jau daudzus gadus tika sistemātiski pagarināts. Tāpēc nešķiet, ka Kopienu tiesību interpretācijai, ko lūgusi valsts tiesa, acīmredzami nebūtu nekāda sakara ar pamata prāvas priekšmetu vai ka tajā ietvertajai problēmai būtu hipotētisks raksturs.

49 Tādējādi ir jāatzīst, ka pirmā jautājuma b) punkts un c) punkta pirmā daļa ir pieņemama.

— Par lietas būtību

50 Attiecībā uz pirmā jautājuma b) punktu par to, vai Sestās direktīvas 17. panta 7. punkts ļauj dalībvalstij uz precēm neattiecināt PVN atskaitīšanas sistēmu, iepriekš neapspriežoties ar PVN komiteju, Tiesa — kā norādīts šī sprieduma 29. punktā — jau ir atzinusi, ka apspriešanās ar PVN komiteju ir priekšnoteikums jebkura ar šo normu pamatota pasākuma ieviešanai (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Metropol* un *Stadler*, 61.–63. punkts).

51 Pretēji tam, ko apgalvo Itālijas valdība, atbildot uz šo jautājumu, nevar balstīties uz risinājumu, ko Tiesa sniegusi iepriekš minētajā spriedumā lietā *Sudholz*. Šajā spriedumā Tiesa ir nospriedusi, ka Sestās direktīvas 27. pantā nav izvirzīta prasība, ka Padomei būtu jāatļauj īpaši pasākumi, ar ko nosaka atkāpes un kurus dalībvalstis ir ieviesušas pirms šo pasākumu ieviešanas. Tomēr Sestās direktīvas 17. panta 7. punktā paredzētajai apspriešanās procedūrai, par ko ir šī lieta, nav tas pats priekšmets kā šīs direktīvas 27. pantā paredzētajai atļauju procedūrai. Tātad Itālijas valdībai nav pamata apgalvot, ka no iepriekš minētā sprieduma lietā *Sudholz* izrietētu, ka risinājums, ko Tiesa jau sniegusi iepriekš minētajā spriedumā lietā *Metropol* un *Stadler*, šajā gadījumā nav piemērojams.

52 Attiecībā uz pirmā jautājuma c) punkta pirmo daļu par to, vai Sestās direktīvas 17. panta 7. punkts ļauj dalībvalstij bez laika ierobežojumiem neattiecināt uz precēm PVN atskaitīšanas sistēmu, ir jāatgādina, ka šis pants ļauj dalībvalstīm atskaitīšanas sistēmu uz precēm neattiecināt “ciklisku saimniecisku iemeslu dēļ”.

53 Tātad šī norma ļauj dalībvalstij ieviest pagaidu pasākumus, kas paredzēti, lai novērstu tā īstermiņa ekonomiskā stāvokļa sekas, kāds pastāv konkrētā brīdī. Tātad šajā normā paredzēto pasākumu piemērošanai ir jābūt ierobežotai laikā un šiem pasākumiem pēc būtības nedrīkst būt strukturāls raksturs.

54 No tā izriet, ka Sestās direktīvas 17. panta 7. punkta pirmais teikums neļauj dalībvalstij ieviest pasākumus, ar ko uz precēm neattiecinā PVN atskaitīšanas sistēmu, kuros nav ietverta norāde par to ierobežojumu laikā un/vai kas ietilpst pasākumu kopumā, ar kuriem veic strukturālus pielāgojumus, lai samazinātu budžeta deficītu un ļautu atmaksāt valsts parādu (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Metropol* un *Stadler*, 68. punkts).

55 Tādējādi uz pirmā jautājuma b) punktu un c) punkta pirmo daļu ir jāatbild, ka Sestās direktīvas 17. panta 7. punkta pirmais teikums ir interpretējams tādējādi, ka tas neļauj dalībvalstij uz precēm neattiecināt PVN atskaitīšanas sistēmu, iepriekš neapspriežoties ar PVN komiteju. Minētā norma arī neļauj dalībvalstij ieviest tādas pasākumus, ar ko preces izslēdz no šī nodokļa atskaitīšanas sistēmas, kuros nav ietverta norāde par to ierobežojumu laikā un/vai kas ietilpst pasākumu kopumā, ar kuriem veic strukturālus pielāgojumus, lai samazinātu budžeta deficītu un ļautu atmaksāt valsts parādu.

Par pirmā jautājuma c) punkta otro daļu un otro jautājumu

56 Šajos jautājumos iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai valsts nodokļu iestādes var nodokļa maksātājam norādīt uz tādu normu, ar ko nosaka atkāpes no PVN

atskaitīšanas tiesību principa, kura nav pieņemta saskaņā ar Sestās direktīvas 17. panta 7. punktu.

Tiesai iesniegtie apsvērumi

- 57 Komisija apgalvo, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru (skat. it īpaši 1995. gada 6. jūlija spriedumu lietā *C-62/93 BP Soupergaz, Recueil*, I-1883. lpp., 16.–18. punkts) atskaitīšanas tiesības ir PVN sistēmas sastāvdaļa un principā dod nodokļa maksātājam tiesības, uz ko var attiecināt tikai pašā direktīvā noteiktus ierobežojumus.
- 58 Ja dalībvalsts ir ieviesusi valsts atkāpi no PVN atskaitīšanas principa, pārkāpjot Sestās direktīvas normas, nodokļa maksātājs ir tiesīgs saņemt PVN atskaitījumu, ko tas samaksājis par precēm, uz kurām attiecas valsts pasākums. Tiesa iepriekš minētā sprieduma lietā *Metropol un Stadler* 64. punktā jau ir atzinusi, ka tad, ja izņēmums no atskaitīšanas sistēmas nav noteikts saskaņā ar Sestās direktīvas 17. panta 7. punktu, kurā dalībvalstīm ir uzlikts apspriešanās pienākums, valsts nodokļu iestādes nevar piemērot nodokļa maksātājam normu, ar ko nosaka atkāpes no PVN atskaitīšanas tiesību principa, kas noteikts šīs direktīvas 17. panta 1. punktā.
- 59 Itālijas valdība apgalvo, ka attiecībā uz laika posmu no 2000. līdz 2004. gadam Sestās direktīvas 17. panta 7. punktā paredzētās procedūras ievērošana, Komisijas

labvēlīgais atzinums attiecībā uz lūgumiem par atkāpēm un īstermiņa ekonomiskais stāvoklis, kāds pastāvēja Itālijā, liedz nepiemērot valsts tiesību aktus, tātad atzīt nodokļa maksātājam atskaitīšanas tiesības.

- 60 Pēc šīs valdības uzskatiem, otrais jautājums nav pieņemams divu iemeslu dēļ. Pirmkārt, tajā ir norādīts uz laika posmiem pirms 2000. gada, uz kuriem pamata lieta neattiecas.
- 61 Otrkārt, šim jautājumam nav sakara ar stāvokli Itālijā no 2000. līdz 2004. gadam, jo jautājumā ir minēta atskaitīšanas ierobežošana “objektīvi un bez termiņa ierobežojumiem”. Pirmā atkāpe tika noteikta līdz 2000. gada 31. decembrim pēc apspriešanās ar PVN komiteju un Komisijas labvēlīga atzinuma saņemšanas. Otrā atkāpe šim laika posmam tika pieprasīta no 2001. gada 1. janvāra, un pirms tam Komisija izdeva labvēlīgu atzinumu, uzskatot, ka pasākums ir pamatots līdz jaunās direktīvas pieņemšanai.
- 62 Katrā ziņā Itālijas valdība apgalvo — tas, ka PVN komiteja valsts pasākumu, ar ko nosaka atkāpes, ir pieņēmusi zināšanai pēc šī pasākuma ieviešanas, neļauj uzskatīt to par prettiesisku — tā Tiesa attiecībā uz Sestās direktīvas 27. pantu ir atzinusi sprieduma lietā C-17/01 *Sudholz* (2004. gada 29. aprīlis, *Recueil*, I-4243. lpp.) 23. punktā.
- 63 *Stradasfalti* apgalvo, ka Sestās direktīvas 17. panta 2. punkts gadījumā, ja ir pārkāpts šīs direktīvas 17. panta 7. punkts, nepieļauj valsts pasākumu, kas nodokļa maksātājiem liedz pilnībā un nekavējoties izmantot atskaitīšanas tiesības attiecībā uz nodokli, kas samaksāts par tā saukto tūrisma mehānisko transportlīdzekļu pirkumu, izmantošanu un apkopi.

Tiesas vērtējums

— Par jautājuma pieņemamību

64 Kā norādīts šī sprieduma 46. punktā, atteikties lemt par valsts tiesas uzdoto prejudiciālo jautājumu var tikai tad, ja ir acīmredzams, ka Kopienu tiesību interpretācijai, ko lūgusi valsts tiesa, nav nekāda sakara ar pamata prāvas apstākļiem vai tās priekšmetu, ja problēmai ir hipotētisks raksturs vai arī ja Tiesai nav zināmi faktiskie un tiesību apstākļi, kas vajadzīgi, lai sniegtu lietderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (iepriekš minētais spriedums lietā *Schneider*, 22. punkts).

65 Šajā gadījumā no Tiesai sniegtajiem apsvērumiem izriet, ka, ja pamata prāva attiecas tikai uz PVN, kas samaksāts laikā no 2000. līdz 2004. gadam — gados, par kuriem, kā norāda Itālijas valdība, lūgumi apspriesties ar PVN komiteju ir iesniegti, pirms tika ieviests valsts pasākums, ar kuru noteica [termiņa] pagarinājumu, — tad šis pasākums patiesībā stājās spēkā pirms šī laika posma un jau daudzus gadus tika sistemātiski pagarināts. Tāpēc nešķiet, ka Kopienu tiesību interpretācijai, ko lūgusi valsts tiesa, acīmredzami nebūtu nekāda sakara ar pamata prāvas priekšmetu vai ka tajā ietvertajai problēmai būtu hipotētisks raksturs.

— Par lietas būtību

66 Atbilstoši vispārējam pienākumam, kas noteikts EK līguma 189. panta trešajā daļā (jaunajā redakcijā — EKL 249. panta trešā daļa), dalībvalstīm ir jāievēro visas Sestās direktīvas normas (skat. 1991. gada 11. jūlija spriedumu lietā *C-97/90 Lennartz, Recueil*, I-3795. lpp., 33. punkts). Tad, ja izņēmums no atskaitīšanas sistēmas nav noteikts saskaņā ar Sestās direktīvas 17. panta 7. punktu, valsts nodokļu iestādes

nevar piemērot nodokļa maksātājam normu, ar ko nosaka atkāpes no PVN atskaitīšanas tiesību principa, kurš noteikts šīs direktīvas 17. panta 1. punktā (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Metropol* un *Stadler*, 64. punkts).

⁶⁷ Pamata lietās — lai gan Itālijas valdība apgalvo, ka lūgumi apspriesties ar PVN komiteju 1999. un 2000. gadā ir iesniegti, pirms tika ieviests valsts pasākums, ar kuru tika pagarināts termiņš normai, ar ko nosaka atkāpes no PVN atskaitīšanas tiesību principa, — ir skaidrs, ka šo normu ar nelieliem grozījumiem Itālijas valdība kopš 1980. gada sistemātiski ir pagarinājusi. Šādos apstākļos tai nevar būt pagaidu raksturs, un vairs nevar uzskatīt, ka tās pamatojums ir cikliski saimnieciski iemesli. Tādēļ šis pasākums ir jāuzskata par tādu, kas ietilpst pasākumu kopumā, ar kuriem veic strukturālus pielāgojumus un kuri neietilpst Sestās direktīvas 17. panta 7. punkta piemērošanas jomā. Tātad Itālijas valdība nevar norādīt uz pasākumiem, kas nav labvēlīgi nodokļa maksātājiem (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Metropol* un *Stadler*, 65. punkts).

⁶⁸ Nodokļa maksātājam, kuram ir piemērots šis pasākums, ir jābūt iespējai pārrēķināt PVN parādu saskaņā ar Sestās direktīvas 17. panta 2. punktu, ja preces vai pakalpojumi ir izmantoti darījumos, par kuriem ir piemērots nodoklis.

⁶⁹ Tādējādi uz pirmā jautājuma c) punkta otro daļu un uz otro jautājumu ir jāatbild, ka tad, ja izņēmums no atskaitīšanas sistēmas nav noteikts saskaņā ar Sestās direktīvas 17. panta 7. punktu, valsts nodokļu iestādes nevar piemērot nodokļa maksātājam normu, ar ko paredz atkāpes no PVN atskaitīšanas tiesību principa, kas noteikts šīs direktīvas 17. panta 1. punktā. Nodokļa maksātājam, kuram ir piemērota šī norma, ar ko nosaka atkāpes, ir jābūt iespējai pārrēķināt PVN parādu saskaņā ar Sestās

direktīvas 17. panta 2. punktu, ja preces vai pakalpojumi ir izmantoti darījumos, par kuriem ir piemērots nodoklis.

Par lūgumu ierobežot šī sprieduma iedarbību laikā

- 70 Itālijas valdība ir norādījusi uz Tiesas iespēju ierobežot šī sprieduma iedarbību laikā gadījumā, ja Tiesa uzskatītu, ka atkāpes no atskaitīšanas tiesībām par 2000.–2004. gadu nav ieviestas saskaņā ar Sestās direktīvas 17. panta 7. punktu.
- 71 Pamatojot šo lūgumu, Itālijas valdība norāda uz to, ka Valsts kasei Tiesas sprieduma dēļ var rasties lieli zaudējumi, un uz tiesiskās paļāvības aizsardzību, kas tai varēja būt saistībā ar attiecīgā pasākuma atbilstību Kopienu tiesībām. Šajā sakarā tā vērs uzmanību uz to, ka Komisija 1999. un 2000. gadā sakarā ar pasākumiem, ko bija plānots ieviest, pirms tiek pieņemta direktīva, kurā vienveidīgi jāreglamentē šī joma, izdeva labvēlīgu atzinumu un ka Komisija ne reizi nav izteikusi Itālijas Republikai iebildumus attiecībā uz atkāpes saglabāšanu.
- 72 Jāuzsver, ka tikai izņēmuma gadījumos, piemērojot Kopienu tiesību sistēmai raksturīgo vispārējo tiesiskās drošības principu, Tiesai var nākties ierobežot jebkuras ieinteresētās personas iespēju atsaukties uz Tiesas interpretēto normu, lai apstrīdētu labticīgi nodibinātas tiesiskās attiecības. Lai izlemtu, vai sprieduma iedarbība laikā ir jāierobežo vai nav, ir jāņem vērā, ka, lai gan jebkura tiesas nolēmuma praktiskās sekas ir rūpīgi jāizvērtē, tomēr nevar mazināt tiesību objektivitāti un apdraudēt to piemērošanu nākotnē, pamatojoties uz sekām, ko tiesas nolēmums var radīt attiecībā uz pagātņi (1988. gada 2. februāra spriedums lietā 24/86 *Blaizot*, *Recueil*, 379. lpp., 28. un 30. punkts, kā arī 1992. gada 16. jūlija spriedums lietā C-163/90 *Legros* u.c., *Recueil*, I-4625. lpp., 30. punkts).

- 73 Šajā gadījumā, lai gan Komisija tiešām ir atbalstījusi Itālijas iestāžu lūgumu par gadiem, uz kuriem attiecas pamata prāva, arī no Tiesai sniegtajiem apsvērumiem izriet, ka PVN komiteja jau kopš 1980. gada vienmēr ir norādījusi Itālijas valdībai, ka attiecīgo atkāpi nevar pamatot ar Sestās direktīvas 17. panta 7. punktu un ka samierinošāka nostāja, ko minētā komiteja ieņēma 1999. un 2000. gada sanāksmēs, ir izskaidrojama ar saistībām, ko uzņēmas Itālijas iestādes, pārskatīt pasākumu līdz 2001. gada 1. janvārim un ar perspektīvām, kas toreiz radās saskaņā ar Komisijas projektu grozījumiem Sestajā direktīvā attiecībā uz tiesībām atskaitīt PVN.
- 74 Šādos apstākļos Itālijas iestādes nevarēja nezināt, ka pasākuma, ar ko nosaka atkāpes, kam jābūt ar pagaidu raksturu un ko atbilstoši paša Sestās direktīvas 17. panta 7. punkta formulējumam var pamatot tikai ar “cikliskiem saimnieciskiem iemesliem”, sistemātiskā pagarināšana kopš 1979. gada nebija saderīga ar šo pantu.
- 75 Tādējādi Itālijas iestādes lūgumu Tiesai ierobežot sprieduma iedarbību laikā nevar pamatot ar to, ka pastāv labticīgi izveidotas tiesiskas attiecības.
- 76 Turklāt Itālijas valdība nav spējusi pierādīt to aprēķinu ticamību, uz kuriem tā balstījās, apgalvojot Tiesai, ka gadījumā, ja šī iedarbība laikā netiks ierobežota, šis spriedums var radīt būtiskas finansiālas sekas.

77 Tādējādi šī sprieduma iedarbība laikā nav jāierobežo.

Par tiesāšanās izdevumiem

78 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata lietā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, izņemot minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumus, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

- 1) 17. panta 7. punkta pirmais teikums Padomes 1977. gada 17. maija Sestajā direktīvā 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem — Kopēja pievienotās vērtības nodokļu sistēma: vienota aprēķinu bāze, liek dalībvalstīm, izpildot šīs direktīvas 29. pantā paredzēto procesuālo apspriešanās pienākumu, informēt ar šo pantu izveidoto Padomdevēju komiteju pievienotās vērtības nodokļa jautājumos par to, ka tās plāno ieviest valsts pasākumu, kurā noteiktas atkāpes no vispārējās pievienotās vērtības nodokļa atskaitīšanas sistēmas, un sniegt šai komitejai pietiekamu informāciju, lai tā varētu pārbaudīt pasākumu, pilnībā pārziņot faktus;

- 2) **Sestās direktīvas 77/388 17. panta 7. punkta pirmais teikums ir interpretējams tādējādi, ka tas neļauj dalībvalstij uz precēm neattiecināt pievienotās vērtības nodokļa atskaitīšanas sistēmu, iepriekš neapspriežoties ar Padomdevēju komiteju pievienotās vērtības nodokļa jautājumos, kas izveidota ar minētās direktīvas 29. pantu. Minētā norma arī neļauj dalībvalstij ieviest tādus pasākumus, ar ko preces izslēdz no šī nodokļa atskaitīšanas sistēmas, kuros nav ietverta norāde par to ierobežojumu laikā un/vai kas ietilpst pasākumu kopumā, ar kuriem veic strukturālus pielāgojumus, lai samazinātu budžeta deficītu un ļautu atmaksāt valsts parādu;**

- 3) **tad, ja izņēmums no atskaitīšanas sistēmas nav noteikts saskaņā ar Sestās direktīvas 77/388 17. panta 7. punktu, valsts nodokļu iestādes nevar piemērot nodokļa maksātājam normu, ar ko paredz atkāpes no pievienotās vērtības nodokļa atskaitīšanas tiesību principa, kas noteikts šīs direktīvas 17. panta 1. punktā. Nodokļa maksātājam, kuram ir piemērota šī norma, ar ko nosaka atkāpes, ir jābūt iespējai pārrēķināt pievienotās vērtības nodokļa parādu saskaņā ar Sestās direktīvas 77/388 17. panta 2. punktu, ja preces vai pakalpojumi ir izmantoti darījumos, par kuriem ir piemērots nodoklis.**

[Paraksti]